

РЕШЕНИЕ

№ 19370

гр. София, 05.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 07.03.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Ралица Романова

ЧЛЕНОВЕ: Георги Терзиев
Пенка Велинова

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на
прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **13015** по описа за
2024 година докладвано от съдия Ралица Романова, и за да се произнесе взе
предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс
(АПК), вр. чл.14, ал.3 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ).
Образувано е по касационна жалба, подадена от Общинска служба по земеделие-З., към Областна
дирекция „Земеделие“ – С. град, с адрес: [населено място], [улица], ет.8, срещу Решение на
Софийски районен съд № 15949 от 21.08.2024 г., постановено по гражданско дело № 24793/2022
г., по описа на съда, 155 състав, с което са обявени за нищожни два броя решение с № Г1 от
25.07.2000 г. на Поземлена комисия Б., постановени по преписка по заявление с вх. № 11558 от
24.07.1992 г., подадено от М. Д. П. за възстановяване правото на собственост на наследниците на
В. Н. Н..

В касационната жалба се излагат доводи за наличие на касационно основание по смисъла на чл.
209, ал.1, т. 3 от АПК. Според касатора оспореният съдебен акт не е съобразен със събрания
доказателствен материал, както и е постановен при липса на мотиви. Развити са съображения, че
Софийският районен съд се е произнесъл по недопустима жалба, тъй като за жалбоподателя в
първоинстанционното производство М. Д. П. липсва правен интерес от оспорване на решение №
Г1 от 25.07.2000 г. на Поземлена комисия Б., поради благоприятните за нея правни последици от
неговото действие.

На следващо място в касационната жалба се твърди, че неправилно е прието съществуването на
две решения с Г1 от 25.07.2000 г., издадени от Поземлена комисия Б.. Пояснява се, че от
поземлената комисия е било прието само едно решение, а второто представено е препис, като

наличието на различни имена на членовете на комисията се дължи на причини от технически характер, свързани с използването на софтуерния продукт за обработка на документи.

Изразено е искане за отмяна на оспореното решение на Софийския районен съд, като бъде постановено друго, с което се отхвърля подадената от М. Д. П. жалба срещу решение с № Г1 от 25.07.2000 г. на Поземлена комисия Б..

В съдебно заседание касаторът се представлява от адвокат Б. С., която поддържа жалбата, на изложените в същата основания. Претендира разноски.

Ответникът по касация – М. Д. П. се представлява от адвокат Г. С., който оспорва жалбата като неоснователна и заявява искане за нейното отхвърляне, на основания, изложени в писмен отговор на жалбата. Претендира разноски. Представя писмена защита.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата.

Административен съд София-град, VII-ми касационен състав, след като взе предвид становищата на страните и наведените касационни основания и извърши цялостен преглед за законосъобразност на обжалваното решение по реда на чл. 217 и следващите от АПК, намери следното:

Касационната жалба е процесуално допустима като подадена от лице, легитимирано да обжалва, срещу акт, подлежащ на касационен контрол и в законоустановения за това четиринадесетдневен преклузивен срок.

Разгледана по същество касационната жалба е НЕОСНОВАТЕЛНА.

От фактическа страна Софийският районен съд е приел следното: От страна на М. Д. П. е било подадено Заявление с вх. № 11588 от 24.07.1992 г. пред Поземлена комисия Б. относно възстановяване правото на собственост на земи в съществуващи или възстановими стари граници в землището на [населено място]. Представено е Удостоверение за наследници с изх. № РБН19-ГР94-828 от 26.03.2019 г., издадено от Столична община, [населено място], от което се установява, че М. Д. П. е наследник на В. Н. Н.. По повод на подаденото заявление, от ПК Б. са постановени оспорените административни актове - два броя решение с № Г1 от 25.07.2000 г. на Поземлена комисия Б., постановени по преписка по заявление с вх. № 11558 от 24.07.1992 г., подадено от М. Д. П. за възстановяване правото на собственост на наследниците на В. Н. Н.. Не са установени данни за наличие на проведено производство по обжалване на така постановените административни актове.

Първото от постановените решения на ПК Б. с № Г1 от 25.07.2000 г. е прието от комисия в състав, както следва: председател М. М., секретар П. П., и членове В. В. /зам.-председател/, К. Р. и Е. К.. С решението се възстановява правото на собственост на наследниците на В. Н. Н. в съществуващи /възстановими/ стари реални граници на следния имот: нива от 1,281 дка, пета категория, местността Костино равнище, имот № 012006 по картата на землището на [населено място], при граници: имот № 012007 – нива на неидентифициран собственик и имот № 000030 – местен път на Столична община.

Второто от постановените решения на ПК Б. с № Г1 от 25.07.2000 г. е прието от комисия в състав, както следва: председател М. М., секретар П. П., и членове В. В. /зам.-председател/, К. Р. и Е. И.. С решението се възстановява правото на собственост на наследниците на В. Н. Н. в съществуващи /възстановими/ стари реални граници на следния имот: нива от 1,281 дка, пета категория, местността Костино равнище, имот № 012006 по картата на землището на [населено място], при граници: имот № 012008 – индивидуално застроена на Н. Д. М., имот № 012009 – нива на неидентифициран собственик и имот № 000030 – местен път на Столична община. Върху второто решение е отбелязано, че същото е влязло в сила на 09.08.2000 г. С Решение № 1-1588

от 26.01.2022 г. на ОСЗ З., на основание чл. 14, ал. 6 от ЗСПЗЗ е извършена поправка на Решение № Г1 от 25.07.2000 г., като на страница първа, ред 25 от горе на долу от решението, текстът „Решение № 1588/08.12.1997 г.“ се заличава.

Софийският районен съд установява, че в приетата като доказателство административна преписка съществува и трето Решение с № Г1 от 25.07.2000 г., относно имот, описан идентично с имота във второто посочено по-горе решение, но със състав на ПК, както следва: председател Е. Д., секретар П. П., и членове: К. Р. и Е. И..

В първоинстанционното производство е представен заверен препис от решение от 26.06.2002 г. по гр.д. № 16223/2000 г. по описа на СРС, 40 състав, в което решение по повод разгледания от съда иск с правно основание чл. 108 от Закона за собствеността е извършен косвен контрол по реда на чл. 17, ал. 2 от ГПК /отм./.

Изискана е и е приета справка от Министерство на земеделието, от която се установява, че към 29.05.2000 г. ПК Б. е била в следния състав: М. Г. М. – председател, В. Л. В. – зам.-председател, П. В. П. – секретар, Е. Б. К. – изпълнител-оператор и К. Р. Р. – старши специалист, а към 08.09.2000 г. ПК Б. е била в следния състав: М. Г. М. – председател, В. Л. В. – зам.-председател, П. В. П. – секретар, Е. Б. К. – изпълнител-оператор, К. Р. Р. – старши специалист и Е. В. И. – изпълнител-оператор. Представен е и е приет заверен препис от Заповед № 2540-ПК от 13.07.2000 г. на министъра на земеделието, с която се прекратява трудовият договор с Е. Б. К., считано от 17.07.2000 г.

Софийският районен съд е приел, че решение с № Г1 от 25.07.2000 г. на Поземлена комисия Б. по същество представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК. Същият е постановен в писмена форма, от специализиран орган по поземлена собственост, на който е възложено възстановяване на собствеността върху земеделските земи, съобразно с нормата на чл. 33, ал. 2 от ЗСПЗЗ. Съставът на СРС е съобразил, че всяко от оспорените два броя на решение № Г1 от 25.07.2000 г. на ПК Б. е издадено преди влизане в сила на промените в ППЗСПЗЗ, обнародвани в ДВ, бр. 44 от 2001 г. Съгласно нормата на чл. 60, ал. 4 от ППЗСПЗЗ, действала към момента на постановяване на обжалвания акт поземлените комисии се състоят от председател, заместник-председател – инженер по горско стопанство, или техник по специалността „Горско и ловно стопанство”, секретар и четен брой членове. В същата норма се предвижда председателят, заместник-председателят и секретарят на комисията и определените от Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа нейни членове, задължително да се назначат на щат. Едното от представените във вариант на заверен препис решение № Г1 от 25.07.2000 г. на ПК Б. е прието от комисия в състав: председател М. М., секретар П. П., и членове В. В. /зам.-председател/, К. Р. и Е. К., Административният орган е заседавал в следния състав: председател, секретар и нечетен брой членове. Второто представено също като заверен препис решение № Г1 от 25.07.2000 г. е прието от комисия в състав: председател М. М., секретар П. П., и членове В. В. /зам.- председател/, К. Р. и Е. И., административният орган е заседавал в следния състав: председател, секретар и нечетен брой членове.

От страна на съда е направен извод, че и двете решения са постановени от незаконен състав. Посочено и съществуването на трето Решение № Г1 от 25.07.2000 г., относно имот, описан идентично с имота във второто представено решение, но със състав на ПК, както следва: председател Е. Д., секретар П. П., и членове: К. Р. и Е. И., който отговаря на изискванията на закона, но решението не е предмет на делото. Изложени са аргументи, че дори и да се приеме, че посоченото трето решение е в състав на ПК, който съответства на изискванията на чл. 60, ал. 4 от ППЗСПЗЗ, действала към момента на постановяване на обжалвания акт, то е налице разминаване между описанието на възстановения имот, което следва да бъде отстранено, а отделно от това

наличието на три решения от една и съща дата с посочен различен състав на ПК, и различно описание на недвижимия имот, не санира порока, а се явява основание за оспорване и на третото решение и за проверка наличието на порок в самостоятелно производство.

Софийският районен съд е формулирал заключение, че така постановените решения на ПК Б. страдат от пороци, които са особено съществени и водят до нищожност на издадения административен акт. Съдът е приел, че процесните административни актове са засегнати от съществен порок, тъй като са постановени от некомпетентен орган, поради което и следва да бъде прогласена нищожността им, а административната преписка да бъде върната на ОСЗ З. за ново произнасяне, при спазване на изискването за законност на състава на административния орган.

Така постановеното решение е правилно, по следните съображения:

На първо място, неоснователно е възражението за липса на правен интерес по отношение на М. Д. П.. Според касатора, това е така, поради обстоятелството, че с решение с № Г1 от 25.07.2000 г. на Поземлена комисия Б. на М. Д. П., като наследник на В. Н. Н. е възстановено правото на собственост на земи в съществуващи (възстановими) стари реални граници в землището на [населено място], относно заявления от нея имот № 012006, представляващ нива от 1.281 дка. Действително и с двете представени решения с № Г1 от 25.07.2000 г. на Поземлена комисия Б. е постановено възстановяване на правото на собственост на земи в съществуващи (възстановими) стари реални граници в землището на [населено място], относно заявления от М. П. имот № 012006. Същото е постановено и с представеното впоследствие трето решение с № Г1 от 25.07.2000 г. на ПК Б.. Съществуването, обаче на няколко административни актове, с един и същи номер и дата на издаване, издадени от един и същи орган, но различаващи се по съдържание, в случая относно състава на поземлената комисия и относно индивидуализацията на имота, пречат за упражняването на правата на ползване и разпореждане с имота, тъй като поставят под съмнение волеизявлението на административния орган. Упражняването на права, свързани с възстановения имот изисква наличие на безусловен извод, че описаният имот е възстановен на конкретното, посочено в акта лице по силата на волеизявление на компетентен административен орган. Именно такъв извод не може да бъде направен, поради съществуването на два и повече индивидуални административни актове, с един и същи номер, дата, издател и адресат, но различаващи се в съдържанието, защото всяко едно от решенията, в процесния случай, поставя под съмнение валидността на другото и е основание на М. Д. П. на бъде отказано да упражни права, свързани с възстановения имот.

С оглед на така изложеното, настоящият състав приема за правилен извода на Софийският районен съд за допустимост на разгледаната в първоинстанционното производство жалба, подадена от М. Д. П..

В АПК не са формулирани основания за нищожност на административните актове. Теорията и съдебната практика са възприели критерии, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Нищожен е този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии, кога един порок води до нищожност:

1. Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта.
2. Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам - на липса на волеизявление.
3. Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на

волеизявление (например - поради липса на кворум).

4. Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен на посоченото основание би бил този акт, който изцяло е лишен от законова опора - т.е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание.

5. Превратното упражняване на власт също е порок, водещ до незаконосъобразност като правило и само, ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води до нищожност.

Правилно е прието от Софийския районен съд, че към момента на постановяване на решение № Г1 от 25.07.2000 г. на ПК Б. изискванията относно състава на поземлената комисия са регламентирани с разпоредбата на чл.60, ал.4 от Правилника за прилагане на Закона за земеделските земи (ППЗСПЗЗ), в редакцията му от ДВ, бр. 113/1999 г. Съгласно същата поземлените комисии се състоят от председател, заместник-председател - инженер по горско стопанство, или техник по специалността „Горско и ловно стопанство“, секретар и четен брой членове. Председателят, заместник-председателят и секретарят на комисията и определените от Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа нейни членове задължително се назначават на щат. На останалите членове на комисията се заплаща съгласно действащите нормативни актове. Първото от постановените решения на ПК Б. с № Г1 от 25.07.2000 г. е от комисията със състав, както следва: председател М. М., заместник председател В. В., секретар П. П., и членове: К. Р. и Е. К.. Второто от постановените решения на ПК Б. с № Г1 от 25.07.2000 г. е от комисия със състав, както следва: председател М. М., заместник председател В. В., секретар П. П. и членове: К. Р. и Е. И.. Следователно, съставът на комисията при приемането и на двете решения с № Г1 от 25.07.2000 г. на ПК Б. се състои от председател, заместник председател, секретар и двама членове, което е четен брой. В този смисъл изискванията на чл. 60, ал.4 ППЗСПЗЗ (ДВ, бр.113/1999 г.) са спазени. Видно от писмо изх. №11066-92/27.10.2023 г. на Министерство на земеделието и храните, че към. 29.05.2000 г. Поземлена комисия Б. е в състав: М. Г. М. – председател, В. Л. В. – зам.председател, П. В. П. – секретар, Е. Б. К. – изпълнител - оператор, К. Р. Р. – старши специалист. Установява се от заповед № 2540-ПК/13.07.2000 г. на министъра на земеделието и горите, че трудовият договор на Е. Б. К. от длъжността изпълнител-оператор в ПК Б. е прекратен, считано от 17.07.2000 г. Видно от писмо изх. №11066-92/27.10.2023 г. на Министерство на земеделието и храните, че към. 08.09.2000 г. Поземлена комисия Б. е в състав: М. Г. М. – председател, В. Л. В. – зам.председател, П. В. П. – секретар, Е. В. И. – изпълнител - оператор, К. Р. Р. – старши специалист. Представен е трудов договор № 2834-ПК/11.09.2000 г., сключен между министъра на земеделието и горите и Е. В. И., с който последната е назначена на длъжност изпълнител-оператор в ПК Б., считано от 01.09.2000 г.

От така представените писмени доказателства следва, че към датата на приемането на първото решение с № Г1 от 25.07.2000 г. на ПК Б. трудовият договор на членът на комисията Е. Б. К. е бил прекратен, а към датата на приемане на второто решение с № Г1 от 25.07.2000 г. трудовият договор с членът на комисията Е. В. И. все още не е бил сключен. Следователно и двете лица не са могли да бъдат част от състава на Поземлена

комисия Б. към 25.07.2000 г. Последното означава, че персоналният състав на Поземлена комисия Б., посочен и в двете решения с № Г1 от 25.07.2000 г. не отговаря на изискванията на чл. 60, ал.4 ППЗСПЗЗ (ДВ, бр.113/1999 г.), защото и в двата състава комисията се състои от председател, заместник председател, секретар и един член, назначени на щат от министъра на земеделието и горите. По отношение на Е. Б. К. и Е. В. И., към 25.07.2000 г. не съществува законово основание същите да бъдат част от състава на Поземлена комисия Б.. Следователно, правилни са изводите на Софийският районен съд, че съставът на ПК Б., посочен и в двете решения с № Г1 от 25.07.2000 г. не съответства на закона, поради което и не може да се приеме, че решенията са постановени от компетентен административен отговор. Последното представлява основание и двете решения с № Г1 от 25.07.2000 г. на ПК Б. да бъдат обявени за нищожни.

На следващо място, с първото от постановените решения на ПК Б. с № Г1 от 25.07.2000 г. се възстановява правото на собственост на наследниците на В. Н. Н. в съществуващи /възстановими/ стари реални граници на следния имот: нива от 1,281 дка, пета категория, местността Костино равнище, имот № 012006 по картата на землището на [населено място], при граници: имот № 012007 – нива на неидентифициран собственик и имот № 000030 – местен път на Столична община. С второто от постановените решения на ПК Б. с № Г1 от 25.07.2000 г. се възстановява правото на собственост на наследниците на В. Н. Н. в съществуващи /възстановими/ стари реални граници на следния имот: нива от 1,281 дка, пета категория, местността Костино равнище, имот № 012006 по картата на землището на [населено място], при граници: имот № 012008 – индивидуално застроена на Н. Д. М., имот № 012009 – нива на неидентифициран собственик и имот № 000030 – местен път на Столична община. Съгласно чл. 18ж, ал.1 ППЗСПЗС (ДВ, бр.113/1999 г.) поземлената комисия постановява решение за възстановяване правото на собственост в съществуващи или възстановими стари реални граници, в което се описват размерът и категорията на имота, неговото местоположение, границите, съседите, както и ограниченията на собствеността и основанията за тях. Видно от описанията на имота в текста на двете решения с № Г1 от 25.07.2000 г., имотът е с № 012006, представляващ нива от 1.281 дка, но посочените граници и съседи са различни в текста на двете решения.

От така изложеното следва, че не могат да бъдат приети за основателни твърденията, изложени в касационната жалба, че е издадено само едно решение с № Г1 от 25.07.2000 г., а другото представлява препис, като поради техническа грешка, дължаща се на използвания софтуер е посочено различно име на член на комисията. Различия съществуват и по отношение на имота, чието възстановяване се иска, като същите са от естество, което не позволява този имот да бъде индивидуализиран според изискванията на закона.

Съобразно гореизложеното и поради липса на релевираните с жалбата касационни основания и на други такива по чл. 218, ал. 2 АПК, установени от касационната инстанция служебно, оспореното решение, като правилно, следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора на ответника по касация следва да бъдат присъдени разноски на основание чл. 143, ал. 3 от АПК. Съгласно чл.8, ал. 3 от Наредба № 1/2004 г. за възнагражденията за адвокатска работа за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела без определен материален интерес, извън

случаите по ал. 2, възнаграждението е 1000 лв. Видно от представения договор за правна защита и съдействие № 095620 от 09.12.2024 г. заплатеното адвокатско възнаграждение е в размер на 600,00 лв., което е в по-нисък размер от предвиденото в Наредбата, поради което направеното възражение за прекомерност от страна на процесуалния представител на касатора не следва да бъде обсъждано.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2 АПК Административен съд София – град, VII касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение на Софийски районен съд № 15949 от 21.08.2024 г., постановено по гражданско дело № 24793/2022 г., по описа на съда, 155 състав

ОСЪЖДА Общинска служба по земеделие-З., към Областна дирекция „Земеделие“ – С. град да заплати на М. Д. П., ЕГН [ЕГН], сумата от 600 /шестотин/ лв., представляваща адвокатско възнаграждение за производството пред касационната инстанция.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: